

Mesterséges intelligencia a felsőoktatásban

Hallgatói mesterséges intelligencia használat és
befolyásoló tényezői

Rajki Zoltán – T. Nagy Judit – Dringó–Horváth Ida

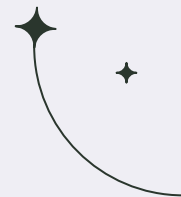

Bevezetés

- Az **MI**, különösen a ChatGPT és más generatív MI alkalmazások széles körű felhasználási lehetősége és gyors térhódítása **komplex kihívás** elé állítják a **felsőoktatási intézményeket**.
 - Az MI eszközök nem megfelelő használata többek között **sértheti az egyetemi integritást**, de a megjelenése szükségképpen átalakítja az eddigi oktatási gyakorlatot.
 - 2023 első felében elsősorban az **angolszász felsőoktatásban** alakult ki **pánikhangulat**. A **Top amerikai és brit egyetemek válaszreakciói** valószínűleg mintaként szolgálnak a világ többi része felé.
-

A brit Russel-csoport egyetemeinek 2024. július 4-ei közös álláspontja az MI-vel kapcsolatban

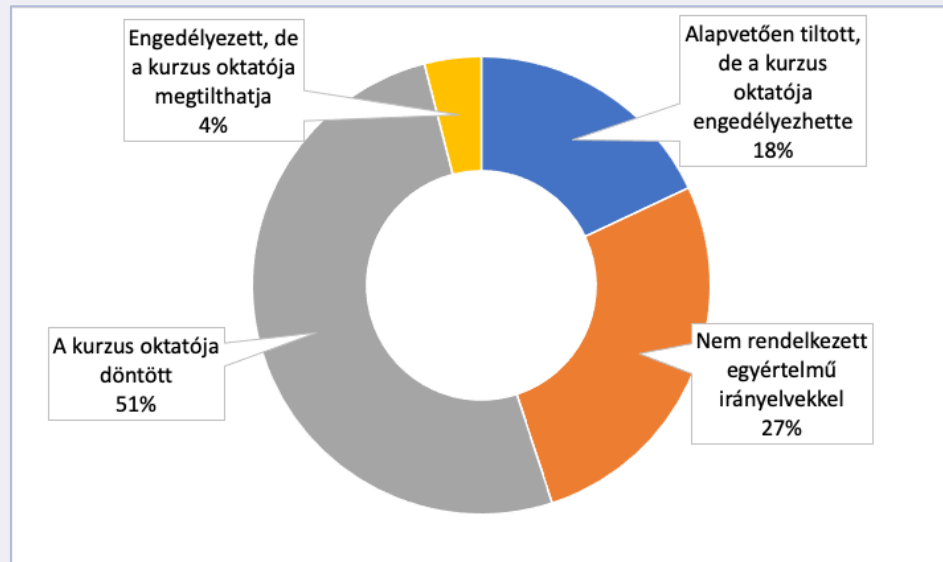
1. Az egyetemek **támogatni fogják** a hallgatók és az oktatók **mesterséges intelligenciával kapcsolatos ismereteinek bővítését.**
2. **Az oktatókat felkészítik** arra, hogy a hallgatókat támogatni tudják a generatív mesterséges intelligencián alapuló eszközök használatában.
3. Az egyetemek **úgy alakítják át az oktatást és az értékelést**, hogy az magába foglalja a mesterséges intelligencia etikus használatát és azt, hogy a hallgatók egyenlő módon férjenek hozzá, megőrizve az esetleges egyedi álláspontokat.
4. Az egyetemek továbbra is **elkötelezettek a tudományos szigor és az integritás irányában.**
5. Az egyetemek továbbra is **együtműködnek** a legjobb gyakorlatok megosztása területén.

MI és a Top 100 USA egyetem (2023. június 5.)

Egyetemi elvárások az oktatók irányába az MI-vel kapcsolatban (2023 nyara)

1. Az oktatók **dolgozzák ki** a saját szakterületükhöz kapcsolódó szabályzataikat, és illesszék be azokat a kurzusleírásaikba.
2. Az oktatók **három lehetősége**
 - Használatának **tiltása**
 - **Meghatározott módon és területen történő használata** hivatkozással
 - **Engedélyezi az MI szabad használatát**, de tájékoztatást ad a hivatkozás módjáról

További ajánlások az oktatók irányába

1. **Ismerjék meg** a generatív MI működését és használati lehetőségeit
2. Az ajánlásokban az MI eszközök használatának **pozitívumai mellett** azok **korlátairól** is szólnak.
3. Oktatási és számonkérési tippek

MI és a magyar felsőoktatás

Magyar egyetemi hallgatók MI használatával kapcsolatos kutatások

- Átfogó, közös gondolkodás és helyzetértékelés helyett szigetszerű események és döntések
- Konferenciák (SZTE, ELTE, KRE)
- Egyes egyetemek módosították a plágium szabályzatukat
- Egyetemi szakmai napok, belső használatú egyetemi ajánlások

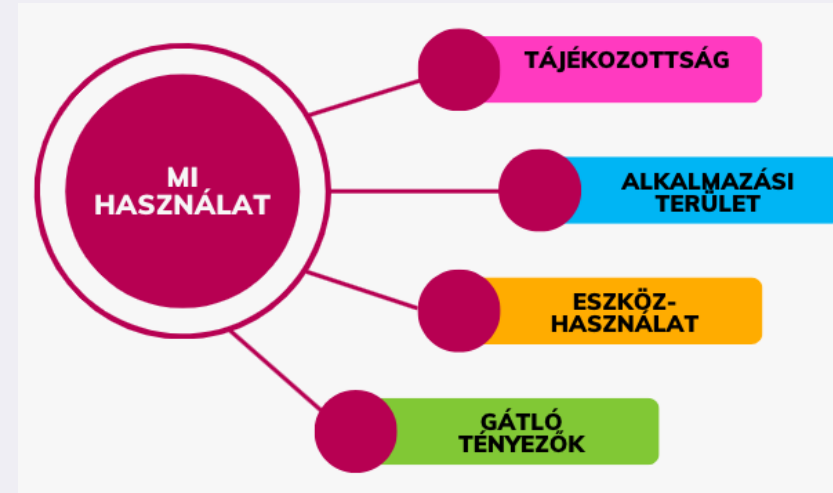
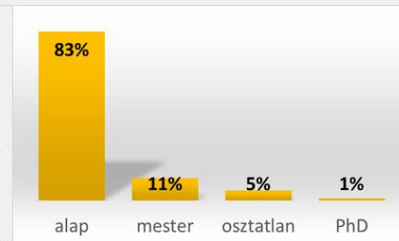
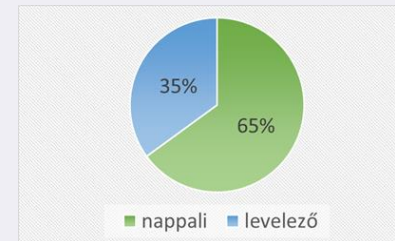
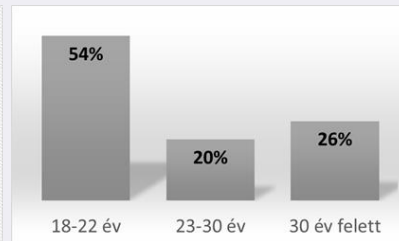
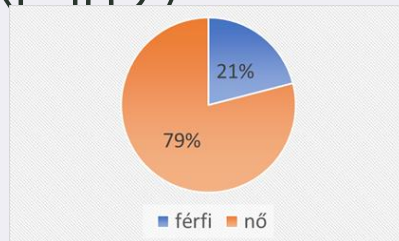
Szerző	Év	Minta (szak)	Minta (fő)	Mérőeszköz
Demeter és Mező	2023	Gyógypedagógus képzés	n=157 fő	saját fejlesztésű online kérdőív
Demeter és Mező	2023	Tanító képzés	n=100 fő	saját fejlesztésű online kérdőív
HRporta	2023	Szakterületileg vegyes minta	n=318 fő	saját fejlesztésű online kérdőív
Folmeg, Fekete és Koris	2024	Kereskedelem és marketing, angol, nemzetközi tanulmányok, tanárképzés	n=69 fő	félig strukturált, online kérdőíves interjú
Fajt és Kállai	2024	Gazdasági képzés	n=235 fő	saját fejlesztésű online kérdőív
Rajki, T. Nagy és Dringó-Horváth,	2024	bölcsészet-, társadalomtudományi és pedagógiai képzés	n=1027 fő	saját fejlesztésű online kérdőív

Saját kutatás bemutatása – Célok és módszer

Magyar egyetemi hallgatók*

- ◆ Tanulásához tanuláshoz kapcsolódó **MI használat**ának vizsgálata
- ◆ A leginkább befolyásoló faktorok feltárása
- ◆ Kvantitatív kutatás
- ◆ Online kérdőíves adatgyűjtés (2023. szeptember–október)
- ◆ N=1027

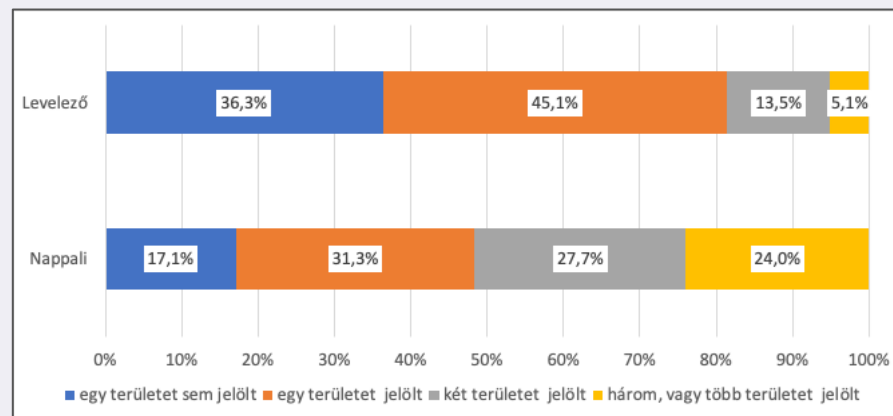

*bölcészettudományi, társadalomtudományi és pedagógiai képzésekben tanulók

Saját kutatás bemutatása – Eredmények

TÁJÉKOZOTTSÁG

- ◆ legtöbben csak egy területen találtak az MI-vel*
 - 23% még egyáltalán nem találkozott vele
- ◆ az ismeretszerzés többnyire hivatalos intézményi keretek között történt
- ◆ szűkebb körű tájékozottság (kevesebb forrás) jellemző:
 - levelező tagozaton
 - alapképzésen

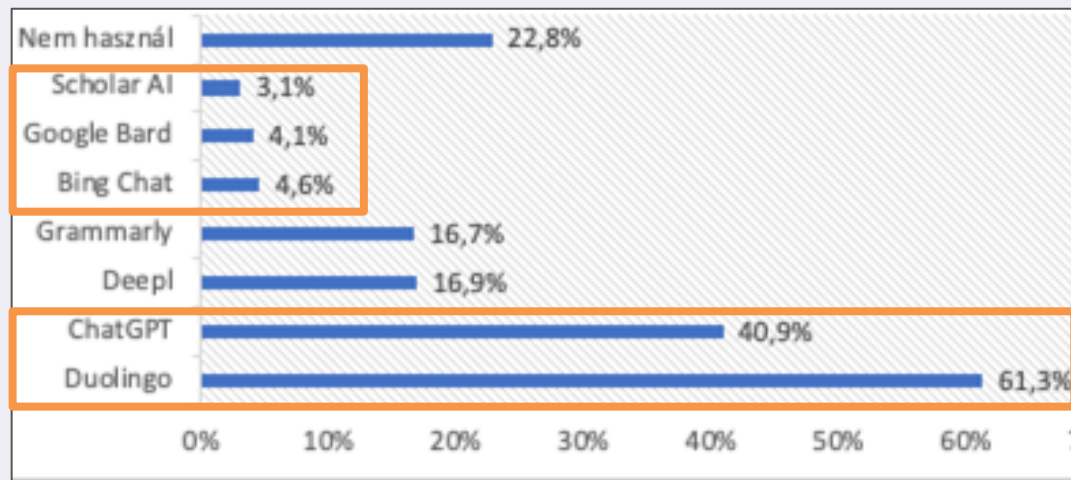

*az adatfelvétel közvetlenül a tanévkezdés első heteiben történt
a kérdőívet kitöltők 48,5%-a elsőéves alapképzésben tanuló hallgató volt

Saját kutatás bemutatása – Eredmények

ESZKÖZ- HASZNÁLAT

- ✦ a többség hasznait már MI alkalmazást, de
- ✦ a legtöbben csak egy alkalmazást próbáltak
- ✦ szűkebb MI eszközhasználat (kevesebb fajta eszköz) jellemző
 - levelező tagozaton
 - alapképzésen
 - nők körében
 - pedagógiai területen

Saját kutatás bemutatása – Eredmények

ALKALMAZÁSI TERÜLET

- ◆ a leggyakrabban használt területek
 - az idegen nyelvvel kapcsolatosak*
 - és a különféle dolgozatok, beszámolók előkészítésével
- ◆ virtuális tanároktól 70% elzárkózik

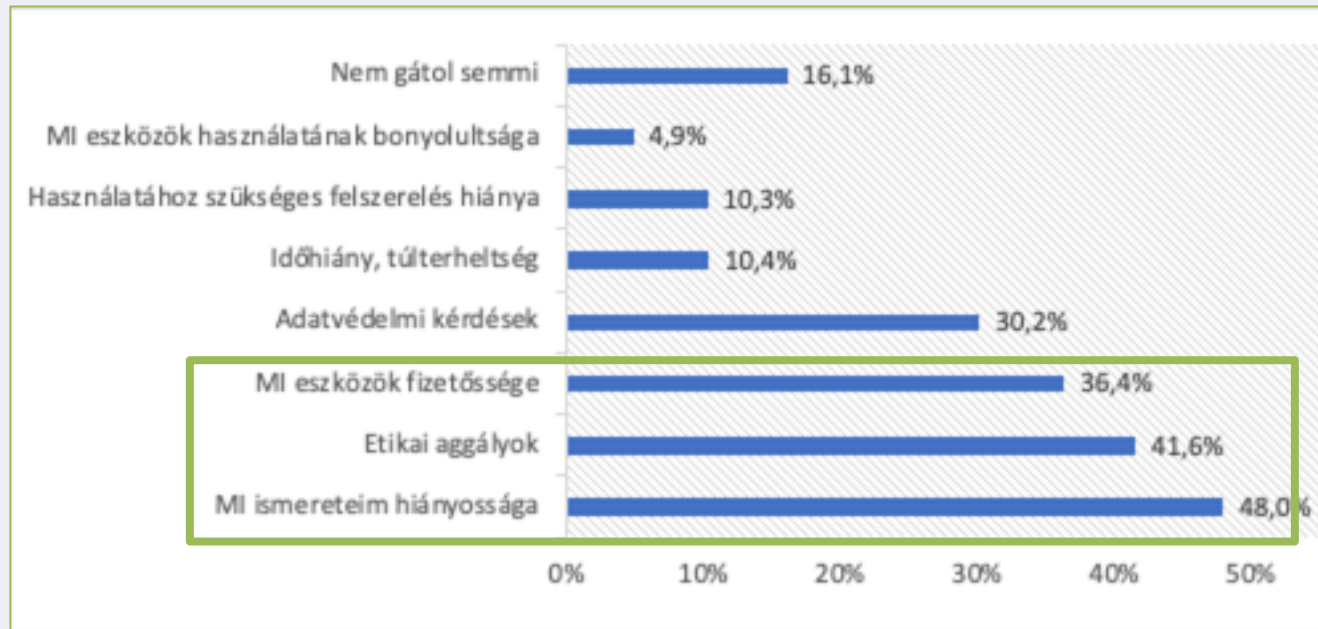

*bölcsezet-, társadalomtudomány-, a pedagógusképzés

Saját kutatás bemutatása – Eredmények

GÁTLÓ TÉNYEZŐK

- ◆ legfontosabbak
 - ismerethiány
 - etikai problémák
 - eszközök fizetősége
- ◆ nagyobb számú gátló tényező
 - nők körében

Fontosabb cselekvési területek, további kutatási irányok

✦ MI eszközök felsőoktatásbeli integrációjának elmélyítése

✦ Etikai és adatvédelmi szempontok érvényesítése

stratégiák / ajánlások megfogalmazása, integrálása a tananyagba

✦ A technológiai hozzáférés és esélyegyenlőség biztosítása

pl. anyagi korlátok által hátrányos helyzetbe került hallgatók támogatása

✦ Munkaerőpiaci integráció elősegítése

mely készségek és tudás területén szükséges többlet támogatás vagy hangsúly?
az MI oktatásbeli integrálása hogyan befolyásolja a hallgatók készségeit és kompetenciáit?

Köszönjük!

rajki.zoltan@ppke.hu

tnagy.judit@kre.hu

dringo.horvath.ida@kre.hu

